

สาขาขนส่ง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง STATE ENTERPRISE REVIEW: รายงาน

บริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.)

ไตรมาสที่ 3 ประจำปี 2556 (1 เม.ย. 56 – 30 มิ.ย. 56)

SOD: พัฒนาคุณภาพให้บริการขนส่งมวลชนระหว่างเมืองและภูมิภาค รวมถึงการบริหารจัดการสถานี ความปลอดภัย และการตรงต่อเวลา ให้ได้มาตรฐานสากล เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มรายได้

สถานะการดำเนินงาน

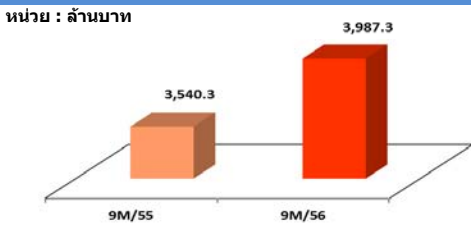
ผลการดำเนินงานในระยะหลังมีกำไร แต่ บขส. จะต้องพัฒนาปรับปรุงบริการอย่างต่อเนื่องต่อไปเพราะนอกจากจะมีผู้ประกอบการรถร่วมเอกชนมากขึ้นแล้ว ในอนาคตยังจะมีคู่แข่งเพิ่มคือรถไฟความเร็วสูง ดังนั้นเพื่อให้ผู้โดยสารพึงพอใจและเลือกใช้บริการเดินทางด้วยรถ บขส. จึงต้องให้ผู้ให้บริการมีส่วนร่วมในการแนะนำความคิดเห็นต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงคุณภาพบริการได้ตรงกับความต้องการ อีกทั้งยังจะต้องเตรียมความพร้อมในการเปิดเดินรถระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับการเปิด AEC อีกหลายเส้นทาง

ข้อมูลทั่วไป

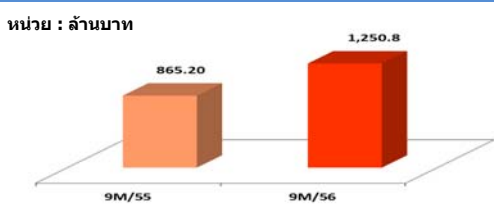
สังกัด: กระทรวงคมนาคม
ประธานกรรมการ: นายสมชัย ศิริวัฒนโชค
กรรมการผู้แทน กค.: นายสุทธิชัย สังขมณี
กรรมการผู้จัดการใหญ่: นายวุฒิชาติ กัลยาณมิตร
CFO: นายสมบัติ ณะนุชา
จำนวนพนักงาน: 3,554 คน
Website: www.transport.co.th

ข้อมูลด้านการดำเนินงาน

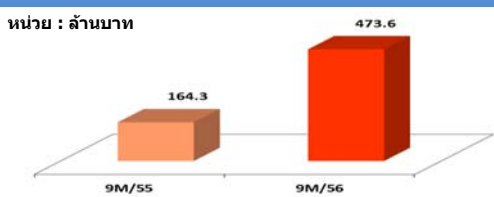
รายได้รวม 3,987.3 ล้านบาท

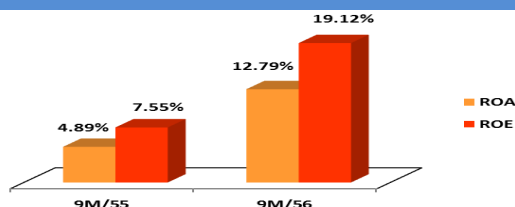
EBITDA 1,250.8 ล้านบาท

กำไรสุทธิ 473.6 ล้านบาท

ข้อมูลที่สำคัญอื่นๆ

ด้านการเดินรถ ปัจจุบันธุรกิจหลักของบริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.) คือการประกอบการขนส่งผู้โดยสารระหว่างกรุงเทพมหานครไปยังจังหวัดทั่วทุกภูมิภาคภายในประเทศ และระหว่างประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 10 เส้นทาง ได้แก่ หนองคาย-นครหลวงเวียงจันทน์, อุดรธานี-นครหลวงเวียงจันทน์, อุบลราชธานี-เมืองปากเซ, มุกดาหาร-สะหวันนะเขต, ขอนแก่น-นครหลวงเวียงจันทน์, นครราชสีมา-นครหลวงเวียงจันทน์, นครพนม-เมืองท่าแขก, เชียงใหม่-หลวงพระบาง, อุดรธานี-วังเวียง, กรุงเทพฯ-ปากเซ และประเทศกัมพูชา 2 เส้นทาง ได้แก่ กรุงเทพฯ-พนมเปญ และกรุงเทพฯ-เสียมราฐ

รถโดยสารบริษัท มีรถโดยสารที่ให้บริการในเส้นทางต่างๆ รวม 14,731 คัน เป็นรถของบริษัท จำนวน 860 คัน โดยเป็นรถโดยสารประจำทาง 807 คัน เป็นรถเช่า 571 คัน รถ บขส. 236 คัน รถโดยสารสำหรับธุรกิจเกี่ยวเนื่อง จำนวน 51 คัน ประกอบด้วย รถทะเบียน 30 (รถโดยสารไม่ประจำทาง) จำนวน 40 คัน รถรับ-ส่ง พัสดภัณฑ์ 11 คัน รถ Mobile เพื่อจำหน่ายตั๋วโดยสาร จำนวน 2 คัน และเป็นรถร่วมในเครือ จำนวน 13,871 คัน

บขส. มีเส้นทางที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการให้เป็นผู้ประกอบการขนส่งประจำทางทั้งสิ้น 298 เส้นทาง

สถานีขนส่งผู้โดยสาร ที่เป็นสถานีที่ได้รับอนุญาตประกอบการสถานีขนส่งผู้โดยสาร บขส. 7 แห่ง ประกอบด้วย สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (จตุจักร) สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (สายใต้) สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (เอกมัย) สถานีขนส่งผู้โดยสาร จังหวัดสุพรรณบุรี สถานีขนส่งผู้โดยสาร อำเภออุทัย จังหวัดชัยภูมิ สถานีขนส่งผู้โดยสาร อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ และสถานีขนส่งผู้โดยสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการดำเนินงาน ประจำปีบัญชี 2555 คณะกรรมการประเมินผลฯ ในการประชุมครั้งที่ 3/2556 เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2556 มีมติเห็นชอบผลคะแนนประเมินผลการดำเนินงานประจำปีบัญชี 2555 ของ บขส. ที่ระดับคะแนน 4.3579

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

หน่วย: ล้านบาท	2555	9M/55 (ค.ค. 54 - มิ.ย. 55)	9M/56 (ค.ค. 55 - มิ.ย. 56)	%Chg	ม.ย.- มิ.ย. 55	ม.ย.- มิ.ย. 56	%Chg	ม.ค.- มี.ค. 56	%Chg (QoQ)
ฐานะทางการเงิน									
เงินสด	242.7	180.0	288.8	60.4%	180.0	288.8	60.4%	356.0	-18.9%
สินทรัพย์รวม	4,500.7	4,481.5	4,937.6	10.2%	4,481.5	4,937.6	10.2%	4,852.3	1.8%
หนี้สินรวม	1,606.0	1,580.0	1,635.8	3.5%	1,580.0	1,635.8	3.5%	1,709.7	-4.3%
ทุนรวม	2,894.7	2,901.5	3,301.8	13.8%	2,901.5	3,301.8	13.8%	3,142.5	5.1%
กำไร(ขาดทุน)สะสม	2,707.8	2,714.7	3,110.8	14.6%	2,714.7	3,110.8	14.6%	2,948.4	5.5%
ผลการดำเนินงาน									
รายได้จากการดำเนินงาน	4,430.2	3,325.8	3,748.3	12.7%	1,213.2	1,284.8	5.9%	1,228.6	4.6%
รายได้รวม	4,746.5	3,540.3	3,987.31	12.6%	1,296.6	1,369.1	5.6%	1,310.7	4.5%
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	3,375.4	2,539.1	2,574.7	1.4%	876.9	870.5	-0.7%	831.7	4.7%
ค่าใช้จ่ายรวม	4,448.3	3,305.6	3,372.3	2.0%	1,154.0	1,158.2	0.4%	1,089.5	6.3%
กำไรจากการดำเนินงาน	1,054.8	786.8	1,173.6	49.2%	336.3	414.2	23.2%	396.9	4.4%
ดอกเบี้ยจ่าย	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	105.4	70.4	141.5	100.9%	42.8	48.5	13.3%	50.9	-4.7%
EBITDA	1,157.7	865.2	1,250.8	44.6%	361.9	440.6	21.7%	422.7	4.2%
กำไรสุทธิ	192.8	164.3	473.6	188.2%	99.8	162.4	62.7%	170.4	-4.7%
อื่นๆ									
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	1,117.9	870.1	867.2	-0.34%	292.9	326.0	11.32%	243.7	33.76%
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย	102.9	78.4	77.2	-1.63%	25.64	26.38	2.89%	25.8	2.25%
เงินสำรอง/เงินปันผล	105.7	69.18	70.37	1.72%	-	-	-	70.37	-100.00%
เงินอุดหนุนจากงบประมาณ	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
งบลงทุน (เป้าหมาย)	99.8	99.8	141.2		99.82	141.2		141.2	
งบลงทุนเบิกจ่าย	87.6	30.4	49.48		2.4	26.70		22.6	
อัตราการเบิกจ่าย (%)	87.8%	30.4%	35.05%		2.44%	18.91%		15.99%	
อัตราส่วนทางการเงิน									
ROA	4.28%	4.89%	12.79%		8.91%	13.16%		14.04%	
ROE	6.66%	7.55%	19.12%		13.76%	19.67%		21.68%	
D/E (เท่า)	0.55	0.54	0.50		0.54	0.50		0.54	
Net Profit Margin	4.06%	4.64%	11.88%		7.70%	11.86%		13.00%	

ที่มา : GFMS-SOE

หมายเหตุ : งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2556 ยังไม่ผ่านการสอบทานจาก สดง.

สาขาขนส่ง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง

STATE ENTERPRISE REVIEW: รายงาน

บริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.)
ไตรมาสที่ 3 ประจำปี 2556 (1 เม.ย. 56 – 30 มิ.ย. 56)

นโยบายรัฐ

การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

- ตามนโยบายกระทรวงคมนาคม โดยท่านรัฐมนตรีว่าการฯ และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ให้ บขส. นำเทคโนโลยีมาใช้กับดูแลการบริหารจัดการสถานีขนส่งผู้โดยสาร ให้มีความปลอดภัยและทันสมัย (Smart Station) ซึ่งในส่วนของรถโดยสารประจำทางให้มีการนำระบบกำหนดตำแหน่งบนโลก (Global Positioning System: GPS) มาใช้ติดตามรถโดยสารประจำทาง เพื่อให้การขนส่งผู้โดยสารสาธารณะมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจุบันมีการติดตั้งและใช้อุปกรณ์ GPS กับรถโดยสารของ บขส. แล้ว
- บขส. จัดโครงการนำร่องการจัดส่งอำนาจความสะดวกและบริการสำหรับคนพิการของ บขส. โดยกำหนดให้สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (จตุรัส) อาทิ เพิ่มจำนวนที่จอดรถให้คนพิการ ปรับปรุงทางขึ้นทางลาด สร้างห้องพักผู้โดยสารสำหรับคนพิการ ปรับปรุงเคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ให้มีความสูงไม่เกิน 85 ซม. ตามนโยบายกระทรวงคมนาคม ภายใต้ชื่อ "สะดวก ปลอดภัย คมนาคมยุคใหม่ใส่ใจคนพิการ"

ข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญ

ผลการดำเนินงานด้านธุรกิจเดินรถ

รายการ	2554	2555	%Chg
รายได้ค่าโดยสาร (ล้านบาท)	3,274.25	3,400.69	3.86%
ผู้โดยสาร (ล้านคน)	10.55	10.11	(4.11%)
เที่ยววิ่ง (ล้านเที่ยว)	0.32	0.30	(6.29%)
กิโลเมตรทำการ (ล้าน กม.)	157.20	154.19	(1.91%)
ต้นทุนการเดินรถ (ล้านบาท)	3,251.90	3,375.36	3.80%
อัตราการใช้รถ (ร้อยละ)	66.57	68.23	2.49%

เส้นทางเดินรถที่ได้รับใบอนุญาต

หมวด	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	ภาคกลางและ	รวม
หมวดรถโดยสารระหว่างประเทศ	-	9	-	-	9
หมวด 2 เส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางจากกรุงเทพฯ ไปยังส่วนภูมิภาค	33	48	58	68	207
หมวด 3 เส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางระหว่างจังหวัดในส่วนภูมิภาค	12	20	25	14	71
หมวด 4 เส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางในเขตจังหวัด	-	3	3	5	11
รวม	45	80	86	87	298

การประเมินผลการดำเนินงาน

เกณฑ์วัดการดำเนินงาน	เป้าหมาย	คะแนนที่ได้
การดำเนินงานตามนโยบาย		
1. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาธุรกิจหลักและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	3	1.0000
2. ความสามารถในการบริหารแผนลงทุน	90.00%	1.4018
3. การใช้ทรัพยากรและความร่วมมือระหว่างกันของรัฐวิสาหกิจ	3	1.0000
ผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ		
- ทางการเงิน		
1. ค่าใช้จ่ายพนักงานต่อรายได้จากการดำเนินงาน	24.34%	5.0000
2. การสร้างค่า Economic Profit (EP) เทียบกับเป้าหมาย	0.00%	3.2211
- ไม่ใช่ทางการเงิน		
1. อัตราการบรรทุก		
- อัตราการบรรทุก	68.50%	2.7120
- อัตราการบรรทุกเส้นทางเชิงพาณิชย์	80.50%	5.0000
2. คุณภาพการปฏิบัติการและบริการ		
- อัตราการเกิดอุบัติเหตุ ของรถ		
ต่อ 1 ล้านกิโลเมตรบริการ (ครั้ง)	0.055	5.0000

ที่มา : ผลการประเมินครั้งปีบัญชี 2556 (ต.ค. 2555 – มี.ค. 2556) บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ผู้จัดทำ: น.ส. สุกฤต เพชรดี
สำนัก : สำนักพัฒนาธุรกิจวิสาหกิจ 1
ผู้อำนวยการสำนัก : นายภูมิศักดิ์ อธิญญาเกษมสุข
โทรศัพท์ : 0 2298 5880 ต่อ 6626
วันที่จัดทำ : 30 สิงหาคม 2556

วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

- **ฐานะทางการเงิน** : ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2556 มีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 4,937.6 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 10.2) จากสินทรัพย์หมุนเวียน ในส่วนของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และเงินลงทุนชั่วคราวเพิ่มขึ้น โดย บขส. มีหนี้สินรวม 1,635.8 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 3.5) เนื่องจากหนี้สินหมุนเวียนในส่วนของเจ้าหนี้การค้าและภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย โดย บขส. มีส่วนของทุนทั้งสิ้น 3,301.8 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.8) อันเป็นผลมาจากการที่ บขส. มีกำไรสะสมเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.6
- **ผลประกอบการ** : ในช่วงไตรมาส 3 ของปี 2556 บขส. มีรายได้รวมทั้งสิ้น 3,987.3 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 12.6 เนื่องจากรายได้ทุกประเภทเพิ่มขึ้น โดยเป็นรายได้จากการเดินรถของ บขส. เท่ากับ 2,974.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 74.6 ของรายได้รวม ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.1 และรายได้จากการเดินรถรวมเท่ากับ 774.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.4 ของรายได้รวม ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.2 ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 3,372.3 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 2.0) เนื่องจาก ต้นทุนในการเดินรถเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 76.3 ของค่าใช้จ่ายรวม ซึ่งประกอบด้วย เงินเดือนพนักงานเดินรถ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าเช่ารถโดยสาร ค่าซ่อมรถโดยสาร เป็นต้น สำหรับค่าใช้จ่ายในการเดินรถและบริหาร เพิ่มขึ้น ร้อยละ 4.1 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือคิดเป็นร้อยละ 23.7 ของค่าใช้จ่ายรวม ซึ่งประกอบด้วยเงินเดือนพนักงานประจำสถานี เงินเดือนฝ่ายอำนวยการ ค่าฝึกอบรม ค่าเวชภัณฑ์และค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ส่งผลให้ บขส. มีกำไรสุทธิในช่วงไตรมาส 3 ของปี 2556 เท่ากับ 473.6 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 99.8) ในส่วนของ EBITDA ของ บขส. เท่ากับ 1,250.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 44.6
- **ความสามารถในการทำกำไร** : เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 12.79 เป็นผลมาจาก บขส. มีความสามารถในการทำกำไรและมีการใช้สินทรัพย์ทั้งหมดของกิจการเพื่อก่อให้เกิดผลตอบแทนสูงที่สูงขึ้น แสดงให้เห็นว่า บขส. ถือครองสินทรัพย์โดยก่อให้เกิดรายได้ค่อนข้างมาก ในขณะที่อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 19.12 พบว่าอัตราส่วนดังกล่าวสูงขึ้นมา เป็นผลมาจากกำไรสุทธิที่สูงขึ้น ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในการทำกำไรที่ส่งผลให้ผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น ที่ได้รับจากการดำเนินการของ บขส. เพิ่มขึ้น
- **งบลงทุน** : ในช่วงไตรมาส 3 ของปี 2556 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้อนุมัติงบประมาณลงทุนของ บขส. ที่เป็นยอดเบิกจ่ายรวมทั้งสิ้น 141.2 ล้านบาท บขส. ได้เบิกจ่ายจริงจำนวน 49.5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 35.1 ของงบลงทุนที่ได้รับอนุมัติเบิกจ่าย

สรุปการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

สรุปการดำเนินงาน

บขส. ดำเนินการในด้านการบริการขนส่งผู้โดยสารโดยรถประจำทางระหว่างกรุงเทพฯ ไปยังจังหวัดต่างๆ ระหว่างจังหวัดและภายในจังหวัดและให้เอกชนเข้ามามีส่วนดำเนินการในรูปแบบของรถร่วมเอกชน วิ่งในเส้นทาง บขส. ได้รับอนุญาตประกอบการขนส่ง จากการทำรัฐวิสาหกิจได้มอบหมายให้ บขส. ทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการจัดระเบียบการเดินรถทั้งของบริษัทเองและรถร่วมให้เป็นระเบียบ และ บขส. ได้เปิดเดินรถระหว่างกรุงเทพฯ ไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และราชอาณาจักรกัมพูชา รวมทั้งการให้บริการด้านสถานีขนส่งผู้โดยสารทำให้สามารถแบ่งขอบเขตการดำเนินงานธุรกิจได้ 3 ธุรกิจ คือ การเดินรถของบริษัท รถร่วมเอกชน และสถานีขนส่ง

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง/พัฒนาธุรกิจวิสาหกิจ

1. บขส. ควรเพิ่มเติมการวิเคราะห์ข้อมูลคู่แข่งด้านการเงินและไม่ใช้การเงิน เช่น อัตราผลตอบแทนสุทธิจากสินทรัพย์รวม (ROA) อัตราผลตอบแทนสุทธิจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ค่าใช้จ่ายพนักงานต่อรายได้ อัตราการบรรทุก จำนวนรถเสีย อัตราการเกิดอุบัติเหตุ เป็นต้น รวมถึงเปรียบเทียบข้อมูลดังกล่าวกับธุรกิจเดียวกันในระดับต่างประเทศ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาจัดทำแผนงาน/โครงการ กำหนดกลยุทธ์เชิงแข่งขันให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน
2. บขส. ควรมีแผนการสร้างรายได้ทั้งจากธุรกิจหลักและธุรกิจเสริมที่เป็นรูปธรรมและมีกระบวนการติดตามผลการดำเนินงานที่ชัดเจน ซึ่งเมื่อมีการเปิดเสรีการขนส่งทางบกแล้ว บขส. จะต้องเผชิญกับสภาวะการแข่งขันที่สูงขึ้นโดยมีผลต่อขนาดขององค์กร รวมถึงควรเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานทั้งในด้านการบริหารต้นทุน